

gThumb – Képnézegetés egyszerűen

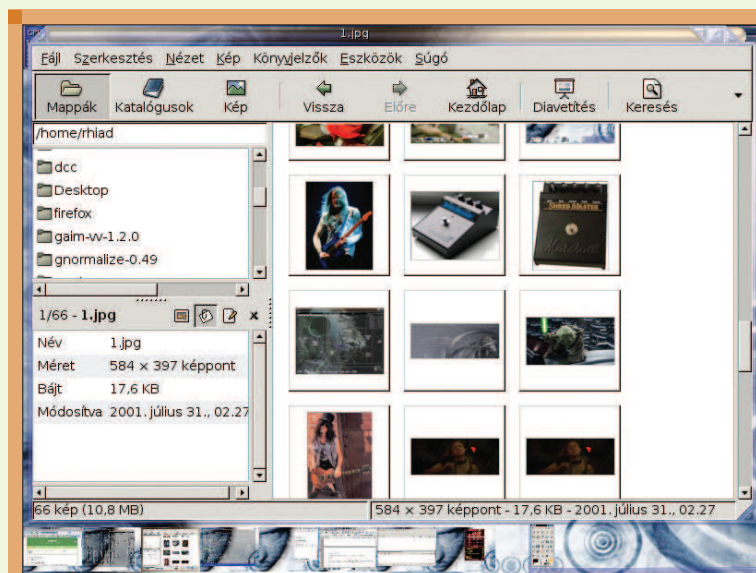
Régen, környezetünk leírására/dokumentálására könyvek, útleírások szolgáltak. Manapság a képek és filmek korszaka van. Hogy kinek mi a jobb, azt maga döntse el. Mindenesetre ebben a cikkben egy GNU/Linuxra írt, könnyen kezelhető képnézegetővel fogunk megismerkedni, mely kis mérete ellenére is sok hasznos funkciót lát el, és mindkét tábor örömeire szolgálhat.

■ Ha a *Kedves Olvasó* figyelemmel kíséri cikkeimet, akkor tudhatja, hogy ezek általában személyes tapasztalatok és benyomások útján születnek. Most sem lesz ez más-képp. Személy szerint nekem az egész „képnézegetősdí” a *windowsos ACDS-e-vel* kezdődött. Már a neve is megfogott ennek az alkalmazásnak, hiszen minden keményebb zenét kedvelő egyén rögtön az *AC/DC-re* asszociálhat belőle, ahogy tettem ezt én is. Előtte nem is gondoltam volna, hogy létezik olyan program, mely képes az egy könyvtárban lévő képeket egymás után „lejátszani”.

Nos, a *windowsos* idők hamar elmúltak, az ablakos rendszert felváltotta a *Linux*. Kell találni egy hasonló programot, mely megfelel a legtöbb elvárásnak.

Képnézegető programok

Nagyon egyszerű egzakt definíciót találni a képnézegető programra. Egy program, mellyel képeket lehet nézegetni. Igen ám, de ennél azért egy picit bonyolultabb a helyzet. Egy képet akár egy böngészővel is meg tudunk nézni. Sőt, ha jók az információim, akkor minden operációs rendszer alatt az alapértelmezett képnéző program egy webböngésző. Természetesen ezt csak elnagyoltan jelenthetem ki, de az biztos, hogy *Windows* alatt az *Internet Explorer*, míg a *linuxos* grafikus felületek favoritja, a *KDE* alatt a *Konqueror* az alapértelmezett képnéző alkalmazás.

■ 1. ábra gThumb az indítás után

A képnézegető programok azonban többre hivatottak, mint szimplán képek nézése. Lehet velük képeket manipulálni, forgatni, átméretezni, stb. Számtalan ilyen alkalmazás létezik, számtalan operációs rendszerre. Jelen esetben e család egy pehelysúlyú tagját fogjuk göröcső alá venni.

gThumb

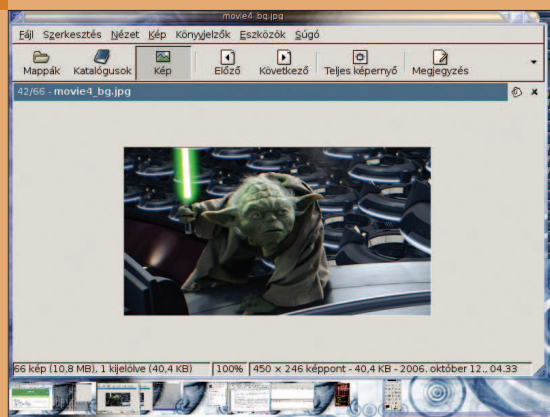
A *gThumb* nevű alkalmazás egy képnézegető és böngésző program, mely beleépül a *Gnome* grafikus környezetbe. Természetesen, – mint már megszokhattuk – ez nem jelenti azt, hogy más grafikus felületek alatt ne tudnánk használni. Kinézete

homogén, köszönhetően a *GTK-nak*, így bármely ablakozó sémájához illik. Jelenlegi stabil verziója a 2.6.9., ami a hivatalos honlapról letölthető (☞ <http://gthumb.sourceforge.net/>).

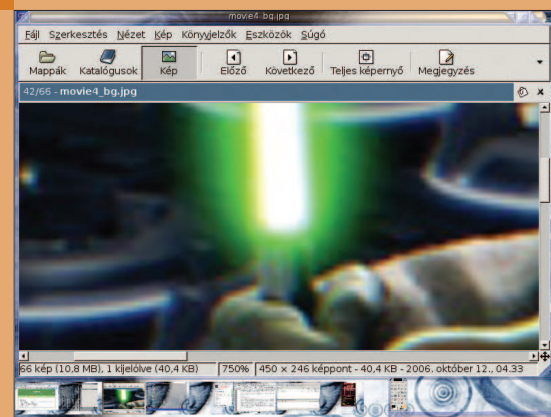
Telepítés

Minden *Linux* disztribúció, amely tartalmazza a *Gnome* felületet, tartalmazza a *gThumb*-ot is. Ha ez mégsem állna fenn, akkor az alkalmazást telepítenünk kell. Legegyszerűbben disztribúciónk *ftp-szerveréről* telepíthetünk. Például *Debian GNU/Linux* alatt az

```
apt-get install gthumb
```


■ 2. ábra Kép megtekintése

■ 3. ábra Nagyítás és pozicionálás

paranccsal. Ilyenkor a telepítő (*Debian* alatt az *apt*) magával húzza a *gThumb* függőségeit is, ezzel egyszerre mind gördülékenyebbé teszi a folyamatot. Természetesen forrásból is telepíthetünk, itt azonban nagyon kell vigyázni arra, hogy minden függőség fent legyen a procedura megkezdése előtt. Személy szerint az *ftp-s* megoldást javaslom, már amennyiben rendelkezünk csomagtelepítővel (*apt*, *slapt*, *urpmi*, *emerge*, stb.).

Használat és funkciók

A *gThumb* indítható menüből, ikonból, illetve bármilyen grafikus terminálba beírt

`gthumb`

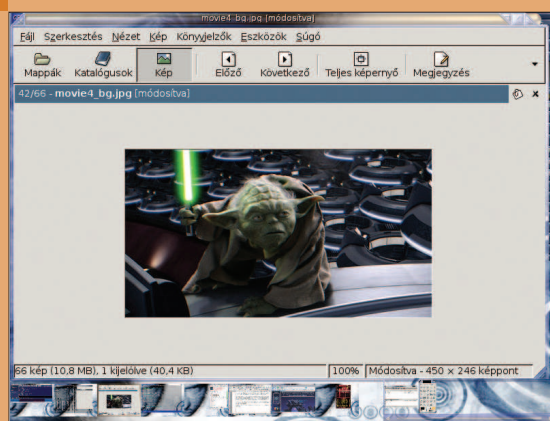
paranccsal. Ezzel kezdetét veheti a képnézegetés. Rögtön láthatjuk, ha egy képet tartalmazó könyvtárba lépünk, hogy az alkalmazás ezen képeket megjeleníti kicsiben. Nézzük meg egy kicsit jobban ezt az ábrát! A fő ablak három részre van osztva: a bal felső részben láthatjuk a könyvtárainkat, melyekben kedvűnkre böngészhetünk, a bal alsó részben a kijelölt képről találhatunk hasznos információkat, illetve az ablak legnagyobb részében képeink miniatúráit figyelhetjük meg. Ez az elrendezés teljesen logikus, egy ablakban történik minden. A képek kicsinyített mása megkönnyíti a gyors keresést, a könyvtárstruktúra-ablak megkönnyíti a gyors könyvtárváltást, az információs ablak pedig elárulja nekünk a kép nevét, felbontását,

illetve a fájl méretéről és az utolsó módosítás időpontjáról is tájékoztat. Tehát a program alaphelyzetével megismerkedtünk, lássuk most a tényleges használatát. Egy kicsinyített képre kattintsunk kétszer, így az megjelenik eredeti méretben.

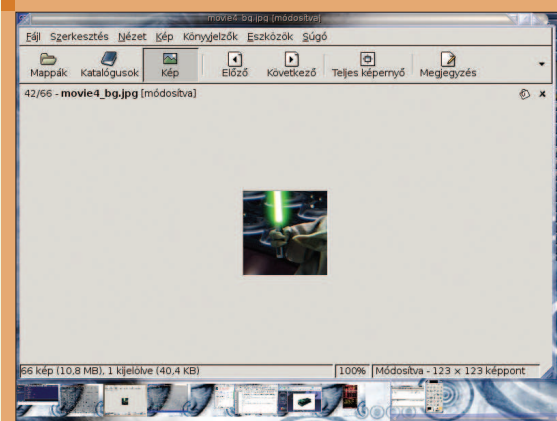
Megfigyelhetjük, hogy a *Yoda-t* ábrázoló kép nem túl nagy, így teljes méretben is az ablak közepén helyezkedik el. De előtte vizsgáljuk meg az ablak legelső információs sorát. Most ez helyettesíti az imént említett felosztott ablakban a bal alsó információs részt. Balról jobbra haladva láthatjuk az adott könyvtárban lévő képek számát és méretét, az adott kép méretét, illetve nagyítását (most ez pont 100%-os), majd pedig a felbontását és az utolsó módosítás dátumát. Az ablak fejlécében pedig megjelenik a kép neve. Lehetőségünk nyílik kicsinyíteni vagy nagyítani a képet. Ezen műveletekre a '-' és '+' billentyűk szolgálnak. A túl nagy képben pedig mozoghatunk a billentyűzetünkön található nyílak segítségével. Nézzünk egy példát erre. Tegyük fel, hogy csak *Yoda* fénykardjának a „pengéje” érdekel minket. Nyomjuk meg annyiszor a '+' billentyűt, amekkorára szeretnénk nagyítani a képet, illetve a nyilakkal pozicionáljuk magunkat a pengére. Természetesen nem csak kis méretben nézhetjük végig az egy könyvtárban lévő képeket, hanem nagyban is. Kattintsunk az első képre (de persze bármelyikre lehet) kétszer, ekkor megjelenik nagyban. Ha bárhova kattintunk a képen bal egérgombbal, akkor megjelenik a következő kép. Így szépen végigmehetünk az összesen.

Persze visszafelé is lapozhatunk, erre a középső egérgomb szolgál. „Gyengébbek kedvéért” vannak lapozást segítő ikonok is, azokat is használhatjuk. Most, hogy a legfőbb, mindennapos funkciókon átküzdöttük magunkat játékosan, nézzük egy kicsit sematikusabban a *gThumb* szolgáltatásait. Az alkalmazás képnéző része egyenként jeleníti meg a képeket, beleértve az animációkat is, amik általában *GIF* képek. Támogatott képformátumok még: *BMP*, *JPEG (JPG)*, *PNG*, *TIFF*, *ICO*, *XPM*.

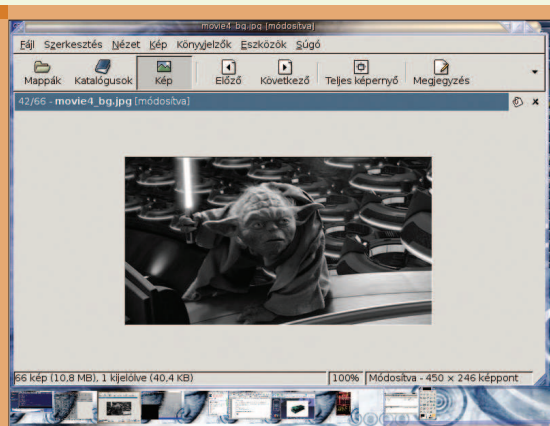
EXIF-adatokat (amik *JPG* képekhez vannak csatolva) nézhetünk és ezeket módosíthatjuk is. A megjelenített képet forgathatjuk, tükröztethetjük, illetve invertálhatjuk a *Kép/Átalakítás* menüben. Minden átalakítás után, ha továbblépünk, a program rákérdez, hogy mentse-e a módosított fájlt. Ezen felül használhatjuk a teljes képernyős módot az 'f' billentyű lenyomásával. Normál módba az *Esc* billentyűvel válthatunk vissza. Persze itt is könnyitenek a helyzetünkön a következőképpen: teljes képernyős módban, ha megmozdítjuk az egeret, előjön egy úgynevezett navigációs menü. Ez tartalmaz normál módba visszaváltó, lapozó és egyéb gombokat. A képböngészés is bővelkedik extra funkciókban. A fentebb leírt módon böngészhetünk a képek között, törölhetünk, másolhatunk képeket, egész könyvtárakat, illetve létre is hozhatunk újakat. A *gThumb* automatikusan frissíti a könyvtárak tartalmát, ami egy nagyon-nagyon hasznos funkció. Nem kell folyton ki-be lépkednünk, hogy az új fájlokat láthassuk.

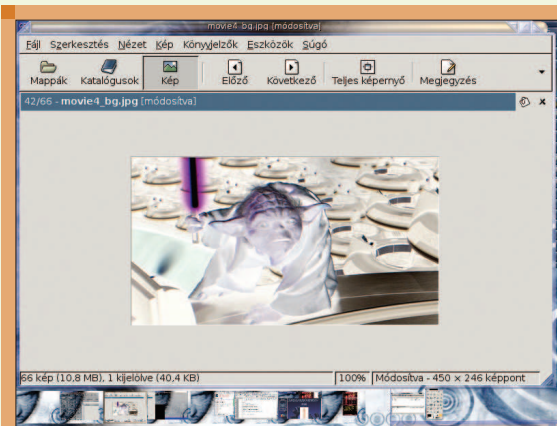
■ 4. ábra Yoda feljavítva

■ 5. ábra Levágás funkció

■ 6. ábra Színes képből fekete-fehér, egy kattintással

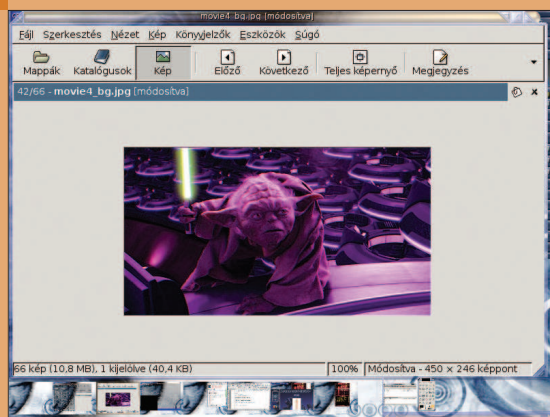
■ 7. ábra Yoda negatívja is a jó oldalon áll

Ráadásul itt is – mint a webböngészőkben – felvehetünk kedvenceket. Persze értelemszerűen itt a kedvencek nem webhelyek, hanem képeket tartalmazó könyvtárak lehetnek. Ezt a **Könyvjelzők** menüben tehetjük meg. Készíthetünk katalógust is a képekről. Igaz, én ezt a funkciót nem használok, de nyilván hasznos, ha több ezer képet szeretnénk rendszerezni. Fűzhetünk megjegyzéseket egyes képekhez, a katalógusokat külön könyvtárakba gyűjthetjük. Ezen felül, ami a legfontosabb, egy remek grafikus kereső is a segítségünkre van, ha nem akarunk minden képet megnézni ahhoz, hogy a keresettet megtaláljuk. Ezt a **Szerkesztés/Keresés** menüben találjuk, a keresési eredményt pedig elmenthetjük egy fájlba. Elérkeztünk az egyik legfontosabb funkciójához a **gThumb**-nak, ez pedig a képszerkesztő. A példákhoz vissza fogunk térni **Yoda mesterhez**.

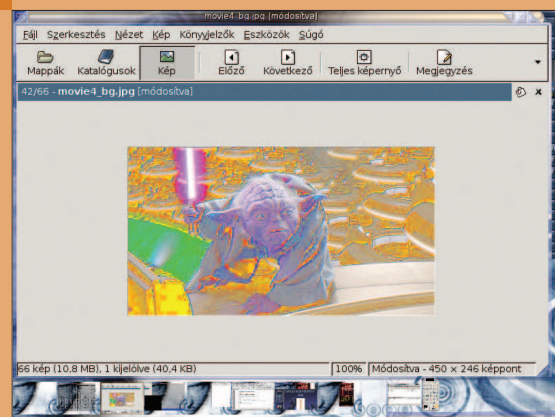
Az összes képszerkesztési funkció a **Kép** menüben érhető el. Nézzük őket sorjában:

- **Javítás:** Ez az opció egy erősebb kontrasztot ad a képnek, tehát vehetjük úgy, hogy egy „nagygenerál” jellegű javítást csinál.
- **Átméretezés:** Nem fűznék hozzá sok kommentárt. Az eredeti kép méretét változtathatjuk meg.
- **Levágás:** Lehetne téglalap kivágásának is nevezni ezt a funkciót. Többfajta sémából választhatunk, de a sablon mindig csak téglalap lehet.
- **Átalakítás:** Erről már volt szó korábban.
- **Szűrítés:** Magyarul színes képből fekete-fehér lesz.

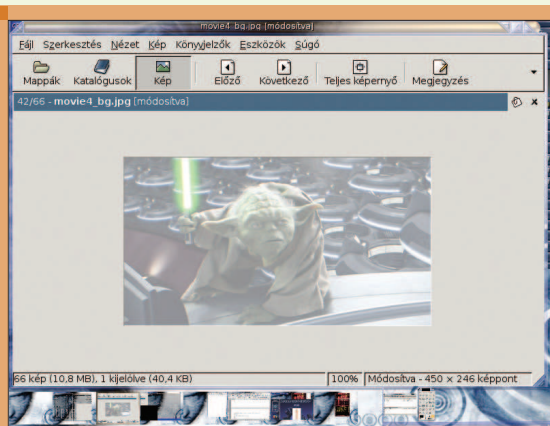
- **Negatív:** Szép színes képből csúnya absztraktszínes negatívot készít.
- **Színegyensúly:** A kép **RGB** (piros-zöld-kék) értékeit változtathatjuk kedvünk szerint.
- **Árnyalat és telítettség:** A kép árnyalatát, fényességét és telítettségét állíthatjuk.
- **Fényerő és kontraszt:** Értelemszerűen sötét és életlen képeket javíthatunk fel ezzel az opcióval.
- **Poszter:** Poszterszerűvé (durvábbá és színebbé) varázsolhatjuk a képeket.
- **Automatikus kiegyenlítés/normalizálás/kontraszt kifejlesztése:** Mind olyan funkciók, amiket már tárgyaltunk. Itt viszont

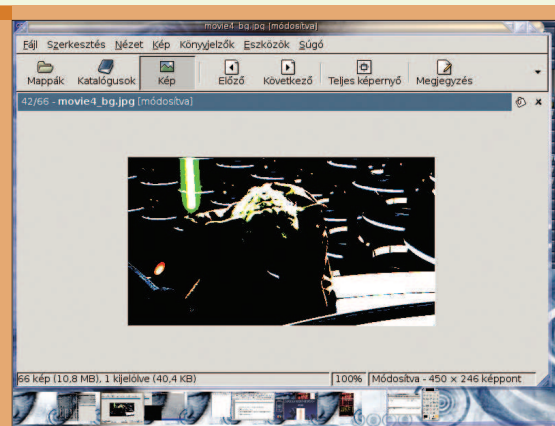
■ 8. ábra „Zavart érzek a színegyensúlyban”

■ 9. ábra Árnyalat és telítettség a maximumon

■ 10. ábra A fényerő is Yoda-val van

■ 11. ábra Yoda poszteren is jól mutat

lehetőségünk nyílik a programra bízni a döntést a helyes értékek kiválasztásában.

Fontos dolog, hogy programunk többféle formátumba képes elmenteni képeinket: *JPEG (JPG)*, *PNG*, *TIFF*, *TGA*. Konvertálni (*Eszközök/Átalakítás más formátumba* menü) ugyanezek között tud, tehát például egy *jpg-t png-be* konvertálni *gThumb*-bal gyerekjáték.

Haladó funkciók

Mint minden komolyabb program, *gThumb* is rendelkezik néhány extra vagy haladó funkcióval. Pár szóban nézzük ezeket is.

A *Fájl/Fényképek importálása* menüben található egy varázsló, mely képes közvetlenül digitális fényképezőgépről képeket importálni a programba. Ez az eszköz el van látva egy intelligens fényképezőgép-felismerő opcióval is.

Érdekes, és manapság közkedvelt funkció az úgynevezett diavetítés, vagy angolul *slide show*. A *gThumb* erre is képes. A diavetítés azt jelenti jelen esetben, hogy nem kell a képek „lejátszása” közben kattintgatnunk, a képek automatikusan követik egymást. A *Nézet/Diavetítés* menüre kattintva elkezdődik a lejátszás. A diavetítés beállításait a *Szerkesztés/Beállítások* menüben találjuk. Állíthatjuk, hogy sima vagy teljes képernyős módot szeretnénk-e használni, milyen időközönként kövessék egymást a képek, illetve arról is dönthetünk, hogy a könyvtár elejéről vagy végéről kezdődjön-e a vetítés.

Az éppen aktuális „nézett” képet beállíthatjuk háttérképnek az asztalunkra. Ehhez el kell látogatnunk az *Eszközök/Kép beállítása háttérképként* menübe. Ez lehet középre igazított, mozaik, kifeszített vagy méretezett. További extra funkciók még a web-

album létrehozása, indexkép létrehozása, duplán létező képek keresése, veszteségmentes *JPG* mentése, a képek dátumának megváltoztatása, illetve a sorozatos átnevezés. Remélem sikerült érdekes ízelítőt adnom ebből a programból. Egyszerű, mégis gazdagon bővelkedik funkciókban. Jómagam a kezdetek óta ezt használom, és bátran állíthatom, hogy teljes mértékben meg vagyok vele elégedve. Ajánlom mindenkinek, hogy tegyen egy próbát vele!

Apagyi György, (killall)
(killall@root.hu)

25 éves, jelenleg az ELTE programozó matematikus szakán másodéves hallgató. Hobbija a zene (gitározás), az olvasás (Stephen King) és a számítástechnika (Linux, Unix, VMS).